

«تعادل» دورویکرد کارشناسی به حساب سنجی قیمت ملک را بررسی می کند

حباب ۱۹ درصدی قیمت مسکن در تهران

صفحه ۵

نیاز اقتصاد ایران

پهنای باند اینترنت در کشور افزایش یافته اما مشکلات آموزش آنلاین کماکان باقی است

ادامه در دسرهای آموزش مجازی

صفحه ۶

یادداشت - ۱

بودجه موهومی سیاسی

بهترین روش برای ارزیابی بودجه، مراجعه به اعداد و ارقام بودجه و مقایسه تطبیقی آن با آمارهایی است که در سال گذشته شکل گرفته است.

حسین راغفر

بر این اساس لایحه بودجه ۱۴۰۰ نسبت به ۱۳۹۹ بودجه عمومی دولت با ۶۵ درصد افزایش به ۹۳۰ هزار میلیارد تومان افزایش پیدا کرد. دلیل عمده این افزایش را باید در نتیجه افزایش قیمت ارز در سال ۱۳۹۹ جستجو کنیم. طبیعتاً در هر سال که دولت مبادرت به افزایش قیمت ارز یا حامل های انرژی کرده به دلیل تورمی که ایجاد می شود هزینه های خود دولت در سال آینده بیش از ظرفیت های کسب درآمد افزایش پیدا می کند و بنابراین کسری بودجه دولت بیشتر می شود. بنابراین ملاحظه می فرمایم فقط در سال ۱۴۰۰ بودجه عمومی کشور ۶۵ درصد متورم شده، ضمن اینکه در بخش هایی که دولت خدمات ارائه می کند به خصوص در خدمات اجتماعی احتمالاً کمتر خواهد شد. البته ارزیابی که وجود دارد نسبت های مخارجی که در بخش خدمات سلامت و آموزشی صورت می گیرد اگر به قیمت های ثابت محاسبه شود کاهش پیدا کرده است. ضمن اینکه نسبت آنها به تولید ناخالص داخلی کاهش پیدا کرده است. نکته نخست در مورد بودجه ۱۴۰۰ این است که درآمدهایی که خیلی از آنها موهوم هستند و قطعاً محقق نمی شوند وجود دارد. جایی ۳۱۷ هزار میلیارد تومان در نظر گرفته شده اما هم ردیف مقابل آن ۳۳۷ میلیارد تومان است. دقیقاً هفتاد و دو برابر منابع درآمدی است که بسیاری از آنها قابل تحقق نیست. افزایش فروش نفت از یک میلیون بشکه در سال ۱۳۹۹ به ۲۳ میلیون بشکه نفت به عنوان صادرات در نظر گرفته شده و بدین ترتیب درآمدی که برای افزایش فروش نفت در نظر گرفته شده ۳۱۳ درصد افزایش دارد. برداشت از صندوق توسعه ملی ۱۵۰ درصد افزایش پیدا کرد...

یادداشت - ۲

بودجه و مطالبات مردم

با توجه به این واقعیت که کمیسیون تلفیق تازه روند بررسی بودجه را آغاز کرده است، هنوز نمی توان درباره رویکردهای احتمالی کمیسیون تلفیق در خصوص بودجه صحبت خاصی کرد و پیش بینی دقیقی را صورت داد. بنابراین آنچه در خصوص بودجه ۱۴۰۰ مطرح می شود، بیشتر نظرات شخصی نمایندگان است. در این میان، هر چند ممکن است دیدگاه های متفاوتی در خصوص بودجه در میان نمایندگان مجلس وجود داشته باشد، اما همگی بر روی اصلاح ساختار و ضرورت حل کردن مشکلات ریشه دار بودجه نظر هستند. یکی از ضرورت های اقتصادی که بر اساس اسناد بالادستی کشور باید به آن توجه می شد، کاهش وابستگی بودجه از درآمدهای نفتی است که به این ضرورت در بودجه چندین توجهی نشده است. بر اساس اعداد و ارقام در بطن بودجه سال آینده بیش از ۲۳ درصد وابستگی به نفت وجود دارد در حالی که این عدد در سال ۹۹ حدود ۱۰ درصد است. در واقع دولت به جای کاهش وابستگی بودجه به نفت نسبت به سال قبل بیش از دو برابر میزان وابستگی ها را افزایش داده است.

مصطفی طاهری

یادداشت - ۳

وضعیت سینوسی بازار سرمایه

بازار سرمایه در سه ای چهار ماهه نخست سال یک بازار استثنایی به لحاظ ایجاد بازدهی بود و عوامل این نوع بازدهی بر کسبی پوشیده نیست، زمانی که تمام ارکان اقتصادی و سیاسی از یک بازار و میزان بازدهی آن صحبت می کنند حجم عسدهای از نقدینگی در دورانی که اغلب کسب و کارها تعطیل است به سمت سوی بازار سهام روانه می شود در نتیجه شاهد این گونه رشد در بازار سرمایه بودیم و این رشد حجم بالایی داشته در حدی که با نزولی که این روزها و ماهها شاهد آن هستیم بازار سرمایه بیش از ۱۹۰ درصد بازدهی داشته است. با شروع فصل پاییز شاهد نوسانات در بازار سرمایه بودیم، البته رشد و ثابت ماندن شاخص در محدوده یک میلیون و ۶۰۰ هزار ناشی از افزایش ارزش بازارهای کامودیتی و کالایی در حوزه جهانی است که باعث شد بازار سرمایه ایران نزول شدیدی نداشته باشد و به سمت سوی شاخص یک میلیون و ۲۰۰ هزار واحد نزول نداشته باشد.

پیمان مولوی

جزئیات تجارت در نهمین ماه از سال ۹۹ منتشر شد

تراز منفی تجاری تا پایان پاییز

۷۳۶ میلیون دلار بوده که سهم صادرات ۳۱ میلیارد و ۹۰۲ میلیون دلار و واردات ۲۱ میلیارد و ۸۳۶ میلیون دلار بوده، که...

۸۰۰ میلیون دلار بوده است. این در حالی است که تحلیل داده های آماری نشان می دهد، در ۹ ماهه سال گذشته حجم تجارت خارجی کشور ۶۳ میلیارد...

صادرات و واردات ایران تا پایان سومین فصل از سال جاری است. مطابق آمار ارائه شده، میزان صادرات ۲۵ میلیارد و ۱۰۰ میلیون دلار و واردات ۲۶ میلیارد و...

جزئیات تجارت خارجی در نهمین ماه از سال ۹۹ اعلام شد. طبق آمار اعلام شده از سوی گمرک، ۱۱۰ میلیون تن به ارزش ۵۲ میلیارد دلار مجموع...

آغاز بررسی مجدد FATF در مجمع تشخیص

حسن روحانی: بهترین راه برای مبارزه با فساد تصویب لوایح معروف به FATF است

موضوع را با دقت و بدون هیچ گونه کوتاهی در دستور کار خود قرار داده بود و عدم اعلام نتایج آن بنا بر مصالحی بود که مقرر شد طبق آیین نامه مجمع، نظر شورای محترم نگهبان ملاحظه فرمایند.

نتیجه بررسی این لوایح از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام چه آنها که نتیجه را قبول دارند و چه آنها که آن را قبول ندارند باید نسبت به مصوبه مجمع تصمیم کنند» افزود: مجمع تشخیص مصلحت نظام از آغاز بررسی مجدد لوایح FATF در مجمع تشخیص خبر داد و تاکید کرد: «اعضای مجمع فارغ از فضا سازی های مختلف از سوی گروه ها و جریان های سیاسی و در جهت مصالح و منافع مردم و کشور آن را بررسی خواهند کرد.»

به گزارش روابط عمومی مجمع تشخیص مصلحت نظام، املی لاریجانی رییس مجمع تشخیص مصلحت نظام از آغاز بررسی مجدد لوایح FATF در مجمع تشخیص خبر داد و تاکید کرد: «اعضای مجمع فارغ از فضا سازی های مختلف از سوی گروه ها و جریان های سیاسی و در جهت مصالح و منافع مردم و کشور آن را بررسی خواهند کرد.»

املی لاریجانی در ابتدای جلسه روز چهارشنبه صحن علنی مجمع، با تبریک ولادت حضرت زینب(س) و روز پرستار و تبریک میلاد حضرت عیسی مسیح (ع) با اعلام آغاز بررسی مجدد لوایح افای تی اف در مجمع تشخیص مصلحت نظام گفت: حسب ارجاع مقام معظم رهبری، بررسی مجدد این لوایح در دستور کار مجمع قرار گرفت و اعضای مجمع فارغ از فضا سازی های مختلف از سوی گروه ها و جریان های سیاسی و در جهت مصالح و منافع مردم و کشور آن را بررسی خواهند کرد.

رییس مجمع تشخیص مصلحت نظام تاکید کرد: مجمع تشخیص در بررسی مجدد این موضوع گزارش های مختلف، تحولات یکساله اخیر و دیگر جوانب این مساله را لحاظ خواهد کرد و امیدواریم در نهایت نتیجه بررسی ها و نظر مجمع تشخیص مصلحت کشور و مردم عزیز را تأمین نماید.

مجمع تشخیص مصلحت نظام در جلسه امروز مجمع و در ادامه بحث ها در خصوص تدوین سیاست های کلی تأمین اجتماعی، گزارش کمیسیون علمی، فرهنگی و اجتماعی مجمع پیرامون وضع موجود در حوزه تأمین اجتماعی مطرح گردید و تعدادی از اعضا دیدگاه ها و پیشنهادهای خود را مطرح کردند. ادامه بررسی ها در این خصوص به جلسات آتی مجمع موکول گردید.

مجمع تشخیص مصلحت نظام در جلسه امروز مجمع و در ادامه بحث ها در خصوص تدوین سیاست های کلی تأمین اجتماعی، گزارش کمیسیون علمی، فرهنگی و اجتماعی مجمع پیرامون وضع موجود در حوزه تأمین اجتماعی مطرح گردید و تعدادی از اعضا دیدگاه ها و پیشنهادهای خود را مطرح کردند. ادامه بررسی ها در این خصوص به جلسات آتی مجمع موکول گردید.

مجمع تشخیص مصلحت نظام در جلسه امروز مجمع و در ادامه بحث ها در خصوص تدوین سیاست های کلی تأمین اجتماعی، گزارش کمیسیون علمی، فرهنگی و اجتماعی مجمع پیرامون وضع موجود در حوزه تأمین اجتماعی مطرح گردید و تعدادی از اعضا دیدگاه ها و پیشنهادهای خود را مطرح کردند. ادامه بررسی ها در این خصوص به جلسات آتی مجمع موکول گردید.

این در حالی است که حسن روحانی روز گذشته در جلسه هیات دولت به استیضاح بررسی مجدد لوایح FATF در مجمع تشخیص رفته و تاکید کرد: یکی از راه های مبارزه با فساد همان چهار لایحه ای بود که دو تای آن تصویب شد و در دو تای دیگر دستور رهبری راهگشاست. بهترین راه برای مبارزه با فساد تصویب لوایح معروف به FATF است؛ البته ممکن است بعضی ها خوششان نیاید. همچنین بسیاری از کارشناسان اقتصادی معتقدند عدم تصویب FATF باعث خواهد شد چنانچه امریکا به برجام نیز بازگردد، ایران نتواند از فضای تحریم خارج شود. دوم اسفندماه سال گذشته بود که گروه ویژه اقدام مالی با صدور بیانیه ای از بازگرداندن نام ایران به لیست سیاه به دلیل عدم پیوستن به دو کنوانسیون CFT و پالرمو خبر داد. بر اساس آن بیانیه، FATF به همه کشورهای توصیه کرد به اجرای کامل اقدام های احتیاطی در ارتباط با ایران بازگردند؛ توصیه ای که به اذعان بسیاری از فعالان تجاری و کارشناسان اقتصادی، حجم تجارت کشورمان را تحت تاثیر منفی خود قرار داد. این بیانیه در پی تایید نظر منفی شورای نگهبان مبنی بر پیوستن ایران به کنوانسیون های پالرمو و CFT بود. این روزها ماجرای محدودیت در خرید واکسن کرونا به خاطر تحریم های اقتصادی و FATF محل جدل بسیاری از مسوولان کشور شده، که امید می رود با بررسی مجدد این لوایح در مجمع تشخیص و تصویب آن مشکلات اقتصادی کشور در مسیر حل شدن قرار بگیرد.

توجه به تحولات جدید در روند بررسی FATF هر چند ممکن است برخی ارزیابی ها و تحلیل ها از سوی رسانه ها و تحلیلگران در خصوص نحوه ورود مجمع به بررسی موضوع مطرح شود و نتیجه گیری هایی هم ارائه شود، اما واقعیت آن است که هنوز نمی توان پیش بینی خاصی درباره این موضوع مطرح کرد. ضمناً اینکه شرایط جدیدی که بعد از بررسی ها ندارم، ولی بدون تردید مجمع تشخیص با نهایت دقت، تمرکز و بر اساس مصالح کشور موضوع را بررسی خواهد کرد. ضمن اینکه شرایط جدیدی که بعد از تحولات اخیر بین المللی ایجاد شده ارزیابی و در روند بررسی ها مورد توجه قرار خواهد گرفت. مکانیسم بررسی ها در مجمع به این صورت است که کمیسیون های تخصصی مجمع موضوعات را از جنبه های مختلف بررسی خواهند کرد و چنانچه این ارزیابی ها مثبتی بر سودمند بودن این موضوع برای کشور باشد مجمع به آن رای خواهد داد. چنانچه ارزیابی های کمیسیون های تخصصی هم مثبتی بر این واقعیت باشد که این مصوبه سودمند نیست، مجمع به آن رای نخواهد داد. اینکه در حال حاضر بخواهیم پیش بینی در خصوص سرانجام موضوع داشته باشیم، امکان پذیر نیست، چرا که هر متغیری می تواند رویکرد کلی اعضای مجمع را در خصوص موضوع FATF دچار تغییر سازد. بنابراین باید صبر کنیم تا اعضا به صورت جزئی وارد بررسی موضوع شوند تا بعد از نهایی شدن تصمیمات در نهایت از طریق دبیرخانه اطلاعات لازم در اختیار رسانه ها و عموم مردم قرار داده شود.

مجمع تشخیص مصلحت نظام در جلسه امروز مجمع و در ادامه بحث ها در خصوص تدوین سیاست های کلی تأمین اجتماعی، گزارش کمیسیون علمی، فرهنگی و اجتماعی مجمع پیرامون وضع موجود در حوزه تأمین اجتماعی مطرح گردید و تعدادی از اعضا دیدگاه ها و پیشنهادهای خود را مطرح کردند. ادامه بررسی ها در این خصوص به جلسات آتی مجمع موکول گردید.

مجمع تشخیص مصلحت نظام در جلسه امروز مجمع و در ادامه بحث ها در خصوص تدوین سیاست های کلی تأمین اجتماعی، گزارش کمیسیون علمی، فرهنگی و اجتماعی مجمع پیرامون وضع موجود در حوزه تأمین اجتماعی مطرح گردید و تعدادی از اعضا دیدگاه ها و پیشنهادهای خود را مطرح کردند. ادامه بررسی ها در این خصوص به جلسات آتی مجمع موکول گردید.

آموزش سهامداران تنها راه حل کاهش تاثیر اخبار غیر اقتصادی بر بازار سرمایه

شایعات عامل نوسان بورس

مجلس منتظر دولت منتظر مجمع تشخیص کلیات بودجه رد می شود؟

دستگاه های خدمات شهری نسبت به رفع معضل بوی نامطبوع مسوولند

جورچین بوی بد پایتخت روی میز مسوولان

یادداشت - ۴

بودجه و دغدغه های سیاسی

نگاهی به عملکرد اقتصادی کشورهای توسعه یافته جهان نشان می دهد که امروز در امر بودجه ریزی، واقعیت های اقتصادی و استفاده از تجارب علمی، نقش ای کلیدی و تاثیر گذار دارند. با استفاده از همین تجارب علمی، دولت ها به این نتیجه رسیده اند که باید به جای اتکا به درآمدهای ناپایدار، به سمت منابعی بروند که دسترسی به آنها قطعیت بیشتری دارد. تحت تاثیر چنین فضایی است که امروز مالیات ها بخش مهمی از درآمد کشورهای توسعه یافته را به خود اختصاص می دهند و به آن ترتیب در کنار عدالت اقتصادی و بالا بودن هزینه ثروتمندان نسبت به طبقات کم درآمد، فشارهای خارجی و تغییرات ناگهانی تاثیر کمتری در شرایط آنها به وجود می آورد. در ایران اما چنین موضوعی عملاً اتفاق نمی افتد. با توجه به اینکه ما هرگز ساختار مالیات ستانی دقیقی را تعریف نکرده ایم، همچنان اتکا به نفت، نقشی کلیدی در نظام بودجه ریزی کشور ایفا می کند. در چنین بستری وقتی تحریم هایی علیه اقتصاد ایران رخ می دهد یا مثلاً با شیوع ناگهانی کرونا، قیمت جهانی نفت افت می کند، فشار اقتصادی شدیدی بر دولت وارد می شود که ما بخشی از آنها را امروز در اقتصاد ایران می بینیم. بررسی های علمی، شک و شبهه های وجود ندارد. یعنی ما نمی توانیم امیدوار باشیم که همچنان اتکالی خود به نفت را ادامه دهیم و بطور همزمان، مشکلات اقتصادی ساختاری را نیز حل کنیم. تا زمانی که اصلاحات ساختاری در نظام بودجه ریزی رخ ندهد، همچنان این مشکلات به جای خود باقی خواهد بود. در کنار آن، با توجه به اینکه هر چه میزان تصدی گری اقتصادی دولت ها کاهش یابد، بخش خصوصی توان فعالیت بیشتری خواهد داشت و در کنار آن، امکان مانور اقتصادی در بودجه نیز افزایش پیدا می کند، دولت ها باید این مسیر غلط طی شده را نیز اصلاح کنند. در ایران، بسیاری از نهادهای غیرسیاسی و غیرانتفاعی همچنان از دولت پول می گیرند و مشخص نیست میزان ارزش افزوده آنها چگونه محاسبه می شود و چرا شرایط طوری تغییر نمی کند که بتوان با استفاده از ظرفیت های داخلی این نهادها درآمدزایی کرد تا میزان وابستگی به بودجه دولتی کمتر شود؟

علی اکبر نیکوآبال

ما در ایران به دلیل رشد بی حد و حصر بودجه جاری از بسیاری از اولویت های کلان اقتصادی مانند توسعه زیرساخت ها و بودجه عمرانی غافل شده ایم. به این ترتیب ما هر سال حتی در صورتی که به درآمد نفتی دسترسی پیدا کنیم نیز منابع حاصل از آن را صرف بودجه جاری و...

ادامه در صفحه ۷

